

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

گزارش پایانی

عنوان طرح: مقایسه عملکرد واکسن یرسینیوزیس حاوی سلول کامل و وزیکول‌های ترش‌حی

(آسلولار) در ماهی قزل‌آلای رنگین‌کمان

کد طرح: ۶۰۰۷-۲۰

واحد سازمانی مجری: سازمان جهاددانشگاهی تهران

گروه پژوهشی: فرآورده‌های بیولوژیک دامی

مسئول اجرای طرح: احمد عرفان‌منش

ماه و سال اختتام طرح:

آذر ۱۳۹۸

مشخصات مسئول و همکاران طرح مطابق پرسشنامه مصوب:

ردیف	نام و نام خانوادگی	مسئولیت در طرح	تخصص	رتبه	جمع کل نفر ساعت همکاری در طرح
۱	احمد عرفان منش	مجری	میکروبیولوژی	استادیار	
۲	علیرضا باهنر	مشاور آماری	اپیدمیولوژی	استاد	
۳	دنیا نیک آئین	همکار آزمایشگاه	قارچ شناسی	استادیار	
۴	طاهره مهاجر فر	همکار اصلی	دامپزشک	مربی	
۵	عباس مختاری	همکار	بیماری های آبزیان	متخصص بهداشت و بیماری های آبزیان	
۶	بابک بیک زاده	همکار ایمونولوژی	ایمونولوژی	استادیار	

چکیده:

باکتری یرسینیا راکری عامل بیماری یرسینیوزیس (بیماری دهان قرمز انتروباکتریایی) در ماهیان بویژه ماهی قزل‌آلای رنگین‌کمان است. میزان مرگ و میر ناشی از این باکتری در مزارع پرورش قزل‌آلای کشور در حال افزایش و یکی از عوامل اصلی خسارت اقتصادی به صنعت آبی پروری کشور است. واکسن ضد یرسینیوزیس اولین واکسن تجاری ساخته شده در ماهیان محسوب می‌شود که در سال ۱۹۷۶ تجاری گشته و شامل سلول کامل باکتریایی (بیوتیپ ۱ سروتیپ O۱) کشته شده با فرمالین بوده و تجویز آن به صورت غوطه وری، اسپری، تزریقی و خوراکی سطح خوبی از محافظت در برابر بیماری ایجاد می‌کند. در کشور تحقیقات زیادی روی این بیماری صورت گرفته و یک نمونه از این واکسن ثبت اختراع گردیده است. مروری بر سابقه‌ی این بیماری در کشورهای اروپایی نشان می‌دهد که تحقیقات مستمر و زیادی برای مبارزه با این بیماری نیاز است و توقف پژوهش در این خصوص منجر به شکست برنامه‌های واکسیناسیون شده بود. هدف از انجام این مطالعه، تولید آزمایشگاهی و مقایسه‌ی دو نوع واکسن حاوی سلول کامل و آسلولار در ایجاد محافظت علیه باکتری یرسینیا راکری در ماهی قزل‌آلای بود. در مرحله‌ی اول این طرح، از مزارع مشکوک به یرسینیوزیس نمونه‌گیری انجام شد. نمونه‌ها در آزمایشگاه بر روی محیط‌های معمول میکروبی (بلاداگار) کشت داده شدند. کلونی‌های باکتریایی رشد کرده سپس خالص سازی شده و به روش‌های بیوشیمیایی و مولکولی جنس و گونه‌ی آن‌ها شناسایی گردید.

کلیدواژگان: یرسینیا راکری، قزل‌آلای، واکسن آسلولار، واکسن کشته، بیماری دهان قرمز